

6

DIPLOMA- GELIJKWAARDIGHEID EN ERKENNING VAN COMPETENTIES (EVC)

In dit hoofdstuk krijg je informatie over de gelijkwaardigheid van in het buitenland behaalde diploma's en opgedane werkervaring. We leggen uit hoe je jouw diploma kan laten erkennen. In paragraaf 6.1 geven we uitleg over hoe je een buitenlands diploma kan laten erkennen binnen de Vlaamse Gemeenschap. De overheidsdienst die dit administratief onderzoekt is NARIC-Vlaanderen. In paragraaf 6.2 leggen we uit hoe je eerder opgedane werkervaring kan laten erkennen. Je studieduur wordt dan korter.

6.1. DIPLOMAGELIJKWAARDIGHEID

Wat is NARIC-Vlaanderen?

NARIC staat voor “National Academic (and professional) Recognition and Information Centre”. NARIC-Vlaanderen staat in voor het erkennen van de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma’s:

- de erkenning van buitenlandse diploma’s hoger onderwijs;
- de erkenning van buitenlandse diploma’s volwassenonderwijs;
- de erkenning van buitenlandse diploma’s secundair onderwijs.

Wat is een gelijkwaardigheid?

Een gelijkwaardigheid is de officiële bevestiging dat een buitenlands studiebewijs evenwaardig is aan een Vlaams diploma. Een gelijkwaardigheidsbesluit geeft in Vlaanderen dezelfde waarde of hetzelfde civiele effect aan een buitenlands studiebewijs als het overeenkomstige Vlaamse diploma. Je krijgt dus dezelfde rechten als iedereen die het gelijkaardige Vlaamse diploma heeft. Zo kan je bijvoorbeeld zowel met een Vlaams diploma als een daarmee gelijkwaardig verklaard buitenlands diploma solliciteren naar een job bij de Vlaamse overheid.

Hoe kun je een aanvraag indienen?

De begeleidingsboom helpt je op een eenvoudige en overzichtelijke manier bij het kiezen van de juiste gelijkwaardigheidsprocedure. De begeleidingsboom vind je op de website van NARIC-Vlaanderen. Je print het aanvraagformulier voor deze procedure af en voegt alle verplichte bewijsstukken toe. Als er bewijsstukken ontbreken kan je dossier niet onderzocht worden. Als je op het moment van je aanvraag het statuut hebt van erkend vluchteling, asielzoeker of subsidiair beschermde, kan je met een onvolledig dossier toch een procedure opstarten. Meer informatie vind je op de website.

Is de procedure kostenloos?

Nee. Afhankelijk van welke procedure je kiest, kost een aanvraag 90 of 180 euro. Sommige categorieën van aanvragers worden wel vrijgesteld van betaling. Als je wil weten of jij tot één van deze categorieën behoort, kijk je dat na op de website van NARIC-Vlaanderen.

Hoe lang duurt het voor mijn dossier behandeld wordt?

Voor volledige gelijkwaardigheden streeft NARIC ernaar je dossier binnen vier

maanden te behandelen. Wél moet het dossier dan volledig zijn. Er mogen dus geen documenten ontbreken.

Heeft NARIC-Vlaanderen mijn dossier goed ontvangen?

Als NARIC je aanvraag goed heeft ontvangen, krijg je binnen 3 weken een ontvangstmelding of een betalingsuitnodiging. Als je na drie weken nog niets hebt gehoord over je dossier, neem je contact op met NARIC-Vlaanderen.

Wie beslist of mijn diploma gelijkwaardig is?

NARIC –Vlaanderen legt je dossier voor aan experts. Zij onderzoeken of de opleiding die jij gevolgd hebt in het buitenland voldoende overeenstemt met een overeenkomstige opleiding georganiseerd door een opleidingsinstelling binnen de Vlaamse Gemeenschap.

NARIC-Vlaanderen neemt een beslissing op basis van de adviezen van de experts. Soms komen de experts samen in commissies.

Krijg ik altijd een gelijkwaardigheid voor mijn studiebewijs?

Nee. Soms is een studiebewijs niet gelijkwaardig met een Vlaamse graad. In sommige gevallen kan dan wel een gelijkwaardigheidsonderzoek plaatsvinden op een ander onderwijsniveau (bijvoorbeeld volwassenenonderwijs in plaats van hoger onderwijs).

Het kan ook zijn dat er alleen een ‘niveaugelijkwaardigheid’ wordt toegekend. Een niveaugelijkwaardigheid bevestigt dat het buitenlandse diploma een diploma is dat ten minste het niveau van een Vlaamse graad van ‘secundair onderwijs’, ‘hoger beroepsonderwijs’, ‘bachelor’, ‘master’ of ‘doctor’ heeft en is uitgereikt door een erkende onderwijsinstelling. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als de buitenlandse opleiding in Vlaanderen niet bestaat zodat een volledige gelijkwaardigheid met een specifieke Vlaamse graad niet mogelijk is. Voor een werkgever is een niveaugelijkwaardigheid soms voldoende.

Zijn er voorwaarden om een aanvraag tot gelijkwaardigheid in te dienen?

NARIC-Vlaanderen staat in voor de erkenning van gelijkwaardigheid met Vlaamse diploma's. Je kan een beroep doen op NARIC-Vlaanderen als je in Vlaanderen of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wil werken. Ook kan je een dossier indienen als je in het buitenland woont maar in Vlaanderen wilt werken.

Je wordt doorverwezen naar het NARIC-centrum van de Franse Gemeenschap als:

- je officiële verblijfadres in België zich niet in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevindt;
- je leerling of student bent aan een onderwijsinstelling die gesubsidieerd wordt door de Franse Gemeenschap van België;
- je met je diploma wilt werken of studeren in de Franse Gemeenschap.

Contactgegevens van het NARIC-centrum van de Franse Gemeenschap:

- Buitenlandse diploma's secundair onderwijs:
Direction générale de l'enseignement obligatoire / Service des équivalences
A. Lavalléestraat 1, 1080 Brussel
T 02/690 86 86
equi.oblig@cfwb.be
www.equivalences.cfwb.be
- Buitenlandse diploma's hoger onderwijs:
NARIC de la Communauté française de Belgique
Service de la Reconnaissance académique et professionnelle des diplômés étrangers d'enseignement supérieur
A. Lavalléestraat 1, 1080 Brussel
T 02/690 89 00
equi.sup@cfwb.be
www.equivalences.cfwb.be

Heb ik een gelijkwaardigheid van mijn buitenlandse diploma nodig om te studeren in een opleidingsinstelling binnen de Vlaamse Gemeenschap?

Nee. Binnen de Vlaamse Gemeenschap beslissen de onderwijsinstellingen zelf over de toelating van leerlingen en studenten. Je kan je rechtstreeks richten tot de onderwijsinstelling van je keuze. Je hoeft geen procedure te starten bij NARIC-Vlaanderen.

Een overzicht van alle Vlaamse onderwijsinstellingen in Brussel en Vlaanderen en hun contactgegevens vind je op www.ond.vlaanderen.be/onderwijsaanbod

Wat zijn de mogelijkheden als je geen gelijkwaardigheid krijgt?

In dat geval ga je naar een onderwijsinstelling die de opleiding van jouw keuze aanbiedt. De onderwijsinstellingen beslissen zelf welke aanvullende cursussen je moet volgen om het beoogde diploma te behalen. Op basis van je buitenlands diploma kan de opleidingsinstelling dus nagaan of studieduurverkorting mogelijk is (vrijstellingen).

Welke documenten dien je te laten vertalen bij het indienen van een gelijkwaardigheidsaanvraag?

Als de originele documenten NIET in het Frans, Engels, Duits of Nederlands zijn moet je van de volgende documenten een beëdigde vertaling sturen (afhankelijk van de gekozen procedure):

- identiteitsbewijs;
- diploma/studiebewijs;
- diplomasupplement.
- Vertaling van de samenvatting van het studieprogramma en de scriptie hoeven niet beëdigd te zijn. Dit mag je zelf opstellen. Neem contact op met een vertaalbureau of beëdigde vertaler voor meer informatie over de kosten van vertalingen. Om te weten welke documenten je juist moet indienen, neem zeker een kijkje op de website van NARIC-Vlaanderen.

Hoe kan ik persoonlijk geholpen worden met mijn gelijkwaardigheidsaanvraag?

Het Brusselse onthaalbureau voor inburgering bon begeleidt nieuw- en oudkomers die ingeschreven zijn in het inburgeringsprogramma bij de procedure diplomagelijkschakeling.

Hiernaast geeft bon in samenwerking met ACTIRIS en CIRÉ ook infosessies aan Brusselse werkzoekenden over de procedures diplomagelijkschakeling. Het gaat hierbij om informatie over de procedures van NARIC-Vlaanderen en procedures van de Franstalige Gemeenschap van België.

Meer info: www.mijndiploma.be geeft ook begeleiding bij het opstellen van een individueel dossier voor werkzoekenden. Hiervoor kan je contact opnemen met bon via dgs@bon.be of het telefoonnummer 02/501 66 80. Voor deze service moet je bij Actiris zijn ingeschreven.

Let op: Afwijkende procedure voor Verpleegkunde en Zorgkundige

Verpleegkunde is een gereguleerd beroep. Een gereguleerd of beschermd beroep is een beroep waarvan de toegang of de uitoefening wettelijk bepaald is. Voor die beroepen zijn specifieke beroepskwalificaties nodig. Als je je diploma behaald hebt aan een erkende onderwijsinstelling van één van de landen van de Europese Unie, Zwitserland, Liechtenstein, IJsland of Noorwegen en je hebt ook de nationaliteit van één van die landen, dan hoef je geen aanvraag in te dienen bij NARIC-Vlaanderen. Je kan rechtstreeks contact opnemen met het Agentschap Zorg en Gezondheid van de Vlaamse overheid. Zij bekijken of je je beroep kunt uitoefenen. Voor meer informatie zie ook paragraaf 6.2.

Voor contactgegevens Agentschap Zorg en Gezondheid zie www.zorg-en-gezondheid.be/gezondheidszorgberoepen of bel gratis 1700

Contact en openingstijden NARIC-Vlaanderen

Meer informatie en de begeleidingsboom om de juiste procedure te kiezen vind je op de website www.naric.be Bel gratis naar 1700, elke werkdag van 9u – 19u. Vanuit het buitenland kan je bellen naar het betalende nummer +32 2/ 553 1700. Je kan contact opnemen met NARIC Vlaanderen via e-mail (naric@vlaanderen.be) en per brief.

Het postadres van NARIC-Vlaanderen is:

NARIC-Vlaanderen Afdeling Dienstverlening EVC Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen Hendrik Consciencegebouw Koning Albert II-laan 15 1210 Brussel

Contact begeleiding en advies diploma-erkenning door Brussels Onthaalbureau bon en ACTIRIS voor inburgeraars en Brusselse werkzoekenden

T 02/501 66 80

E-mail: dgs@bon.be

6.2. ERKENNING VAN EN TOELATING TOT GEREGLIMENTEERDE GEZONDHEIDSBEROEPEN BINNEN DE EU/EER

NIEUW IN ORIENTATIEGIDS EDITIE 2016

Om een gereguleerd gezondheidsberoep te mogen uitoefenen hebt u een erkenning nodig. De erkenning is een titel die aantoont dat de houder ervan met succes een theoretische en praktische opleiding heeft gevolgd.

Naast een diploma en een erkenning heb je ook een visum nodig. Het visum is de vergunning die nodig is om het beroep te mogen uitoefenen. Werkt u zonder visum, dan oefent u uw beroep onwettig uit.

De erkenning van de gezondheidsberoepen is officieel een bevoegdheid van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid zal dus zelf, weliswaar met naleving van de door de federale overheid bepaalde erkenningsvoorwaarden, erkenningen mogen afleveren voor deze gezondheidszorgberoepen:

- Artsen (huisartsen, geneesheer-specialisten)
- Tandartsen (algemeen tandarts, tandarts-specialist orthodontie of parodontologie)
- Kinesitherapeuten
- Vroedvrouwen
- Verpleegkundigen
- Zorgkundigen
- Paramedici
- Ziekenhuisapothekers

Naast de erkenning van de bovenstaande beroepsgroepen is Vlaanderen ook bevoegd voor de beroepserkenning van buitenlandse gezondheidszorgbeoefenaars binnen de Europese Economische Ruimte (EER).

FOD Volksgezondheid is bevoegd voor het behandelen van visumaanvragen. Om het visum te verkrijgen doet u het volgende:

- Bent u verpleegkundige, vroedvrouw of apotheker dan laat u uw diploma registreren en viseren door de Provinciale Geneeskundige Commissie (PGC) van de provincie waar u uw beroep wenst uit te oefenen. Wilt u in Brussel aan de slag, dan gaat u langs bij de PGC van Vlaams-Brabant.
- Het diploma van zorgkundigen, kinesitherapeuten, paramedici, artsen (huisarts en geneesheer-specialist) en tandartsen wordt federaal gevisieerd door de Dienst Erkenning Gezondheidszorgberoepen van de FOD Volksgezondheid. Normaal krijgt u automatisch een visumnummer aangetekend toegestuurd op uw domicilie.

Zie voor bovenstaande informatie ook de volgende weblink:

www.zorg-en-gezondheid.be/gezondheidszorgberoepen

Voor meer informatie over erkenningsaanvragen contacteer info@zorg-en-gezondheid.be

Voor meer informatie over visumaanvragen bel het Contact Center van FOD Volksgezondheid. Tel. 02/524 97 97 of contacteer FOD Volksgezondheid via volgende link: www.health.belgium.be/eportal/contact/index.htm?ie2ShowContacts=83&ie2BCNodelds=83

6.3. ERKENNING VAN VERWORVEN COMPETENTIES

Veel volwassen studiekeuzers hebben in land van herkomst of in België zelf ervaring opgedaan in zorggerelateerde werkzaamheden. Met EVC (Erkenning van Verworven Competenties) kan je competenties zichtbaar maken voor jezelf en voor anderen.

Je kan deze competenties laten testen door erkende EVC-aanbieders. Het resultaat wordt in een kwalificatiebewijs of een bewijs van competenties gegoten. Dit kan je inzetten voor vrijstellingen in een opleiding of op de arbeidsmarkt.

Het EVC-Traject: In vier stappen naar erkenning van competenties.

Om je ervaring te valoriseren dien je een viertal stappen te overlopen.

- Stap 1: Identificeren: Je overloopt welke competenties je verwierf in uiteenlopende leercontexten. Samen met een EVC-begeleider kun je deze eerdere leer- en werkervaringen samenvatten. Een EVC-begeleider vind je bijvoorbeeld bij de VDAB.
- Stap 2: Je bundelt alle bewijsmateriaal van deze leer- en werkervaringen in een portfolio. Daarmee worden je competenties zichtbaar en kun je deze voorleggen aan scholen en werkgevers.

Om vervolgens de competenties te laten erkennen dien je twee aanvullende stappen te doorlopen:

- Stap 3: Beoordeel je kwalificaties aan de hand van een assessment (proef, portfolio of interview). Je moet je hierin laten begeleiden door een erkende EVC-aanbieder zoals de VDAB.
- Stap 4: Het Certificaat:

Je krijgt op basis van de resultaten van de beoordeling een officiële bevestiging van je competenties met:

- een kwalificatiebewijs, dat aantoont dat je alle competenties van een kwalificatie hebt.
- een bewijs van competenties, dat aantoont dat je beschikt over één of meerdere competenties van een kwalificatie.

Wat kost een EVC-procedure?

De kostprijs is afhankelijk van de EVC-aanbieder. Het is gratis voor een vrijstelling in het volwassenenonderwijs of voor het ervaringsbewijs. Voor het hoger onderwijs kost het ongeveer €50 voor een intakegesprek en kan het oplopen tot enkele honderden euro's afhankelijk van het aantal vrijgestelde opleidingsonderdelen. Voor meer informatie neem je best contact op met een van de Brusselse werkinkwinkels.

Hoeveel tijd is er nodig om een EVC-procedure te doorlopen?

De duurtijd is sterk verschillend. Reken op meerdere weken van het intakegesprek tot de officiële erkenning. Voor meer informatie neemt je contact op met de VDAB.

Moet een EVC-aanbieder je automatisch vrijstellen voor een module of opleidingsonderdeel waarvoor je geslaagd bent bij een andere EVC-aanbieder?

Nee. Je kan altijd vrijstellingen aanvragen, maar de aanbieder heeft het recht die te weigeren. Vaak zijn er hierover wel afspraken gemaakt tussen de CVO's, hogescholen en universiteiten onderling. Hiervoor kan je navraag doen bij de VDAB of de school waar je een vrijstelling wenst te behalen.

Ik heb via NARIC geprobeerd om een gelijkwaardigheid met een Vlaamse kwalificatie te behalen maar die is niet toegekend. Kan ik via een EVC-procedure een soortgelijke kwalificatie behalen?

Je contacteert best de school waar je zou willen studeren. De school kan vrijstellingen toekennen op basis van je buitenlands diploma en de competenties die je hebt opgebouwd.

Kan ik via EVC een volledige kwalificatie behalen in het volwassenenonderwijs of hoger onderwijs?

In theorie is dit mogelijk in het hoger onderwijs, maar in de praktijk blijkt dit zeer uitzonderlijk. In het secundair volwassenenonderwijs is het voorlopig niet mogelijk om een volledige kwalificatie via EVC te verwerven. Je moet steeds minstens één module volgen.

Is er een standaard sjabloon voor een portfolio? Er bestaat geen standaard sjabloon. Het portfolio verschilt naargelang van de sector en de EVC-aanbieder.

Er bestaat geen standaard sjabloon. Het portfolio verschilt naargelang van de sector en de EVC-aanbieder.

Meer informatie:

- www.erkennenvancompetenties.be
- www.vdab.be/opleidingen/ervaringsbewijs
- www.ervaringsbewijs.be/

